

218

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 11 sierpnia 1989 r.

w sprawie ogólnych warunków otwierania i prowadzenia rachunków bankowych w celu przechowywania środków pieniężnych i przeprowadzania rozliczeń oraz uchylenia obowiązków dotyczących prowadzenia rachunków podstawowego i pomocniczego.

Na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 oraz art. 119 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy zarządzenia dotyczą warunków otwierania i prowadzenia rachunków bankowych w walucie polskiej i w walutach obcych dla:

- 1) podmiotów gospodarczych,
  - 2) organizacji społecznych, politycznych, zawodowych, fundacji i stowarzyszeń,
- zwanych dalej „posiadaczami rachunków”.

§ 2. 1. Banki otwierają i prowadzą następujące rodzaje rachunków:

- 1) rachunki bieżące,
- 2) rachunki pomocnicze,
- 3) rachunki lokat terminowych,
- 4) rachunki dla rozliczeń zagranicznych.

2. Rachunek bieżący służy do gromadzenia środków pieniężnych posiadacza rachunku oraz do przeprowadzania rozliczeń pieniężnych krajowych.

3. Rachunek pomocniczy służy do przeprowadzania przez posiadacza rachunku określonych rozliczeń pieniężnych w innym oddziale tego samego banku lub w innym banku.

4. Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 są płatne na każde żądanie.

§ 3. Rachunki dla rozliczeń zagranicznych mogą być prowadzone w:

- 1) dolarach USA,
- 2) funtach angielskich,
- 3) markach RFN,
- 4) frankach francuskich,
- 5) frankach szwajcarskich,
- 6) walutach państw członków Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej,
- 7) jednostkach rozrachunkowych stosowanych w handlu zagranicznym.

§ 4. 1. Rachunki lokat terminowych mogą być prowadzone w walucie polskiej i w walutach obcych wymienionych w § 3.

2. Rachunek lokaty terminowej służy do przechowywania środków pieniężnych posiadacza rachunku przez czas określony w umowie z bankiem.

3. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku lokaty terminowej są płatne na żądanie posiadacza rachunku, z tym że podjęcie wypłaty przed upływem terminu określonego w umowie może być uznane przez bank za naruszenie warunków umowy, stanowiące podstawę do odmowy naliczenia oprocentowania lub obniżenia jego wysokości.

§ 5. 1. Otwarcie rachunku bankowego następuje na podstawie umowy rachunku bankowego.

2. W imieniu posiadacza rachunku umowę rachunku bankowego podpisują osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych.

§ 6. Imiona i nazwiska oraz wzory podpisów osób uprawnionych do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym zamieszcza się w umowie rachunku bankowego.

§ 7. 1. Podmiot gospodarczy, zawierając umowę rachunku bankowego:

- 1) składa dokument stwierdzający uzyskanie osobowości prawnej lub zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, koncesję albo oświadczenie o podjęciu działalności gospodarczej, która nie podlega zgłoszeniu do ewidencji ani nie wymaga uzyskania koncesji,
- 2) wskazuje osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych.

2. Oprócz dokumentów wymienionych w ust. 1 podmiot gospodarczy składa zawiadomienie o nadaniu numeru statystycznego oraz inne dokumenty, jeśli obowiązek ten wynika z odrębnych przepisów.

3. Organizacje społeczne, polityczne, zawodowe, fundacje i stowarzyszenia nie prowadzące działalności gospodarczej, zawierając umowę rachunku bankowego, składają dokumenty stwierdzające, że zostały utworzone zgodnie z przepisami prawa, oraz wskazujące osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych.

§ 8. 1. Zawierając z Narodowym Bankiem Polskim umowę rachunku bieżącego, bank składa:

- 1) statut banku,
- 2) dokumenty wskazujące osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych,
- 3) inne dokumenty, jeśli obowiązek ten wynika z odrębnych przepisów.

2. Wymagania określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio przy zawieraniu przez banki spółdzielcze umów rachunku bieżącego z bankiem, w którym są zrzeszone.

3. Banki w zakresie wzajemnych stosunków otwierają rachunki pomocnicze na ustalonych przez siebie zasadach.

4. Przepis ust. 3 nie dotyczy Narodowego Banku Polskiego.

§ 9. W terminie 14 dni od daty otrzymania bank rozpatruje ofertę zawarcia umowy rachunku bankowego lub wzywa składającego ofertę do jej uzupełnienia albo dołączenia niezbędnych dokumentów, jeżeli nie są spełnione warunki określone w zarządzeniu.

§ 10. 1. Umowa rachunku bankowego może być zawarta bezterminowo lub na czas określony.

2. Rachunki bankowe są prowadzone jako rachunki imienne.

3. Umowa rachunku bankowego może przewidywać wyodrębnienie środków pieniężnych przeznaczonych na określone cele, jak również przeprowadzenie w tym zakresie rozliczeń pieniężnych.

§ 11. 1. Posiadacz rachunku obowiązany jest zawiadomić bank o wszelkich zmianach danych, o których mowa w § 6—8.

2. Zawiadomienie banku o wygaśnięciu uprawnień do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym jest skuteczne poczynając od dnia roboczego następującego po dniu doręczenia zawiadomienia.

§ 12. Posiadacz rachunku, składając dyspozycję rozliczeniową w zakresie czynności, które wymagają zezwolenia dewizowego, załącza wymagane zezwolenie.

§ 13. 1. Bank przesyła posiadaczowi rachunku zawiadomienie o stanie jego rachunku na koniec roku kalendarzowego, co nie uchybia obowiązkom banku wynikającym z przepisów Kodeksu cywilnego.

2. W razie stwierdzenia niezgodności stanu na rachunku posiadacz rachunku zgłasza niezgodność w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia.

§ 14. Zamknięcie rachunku bankowego następuje z chwilą rozwiązania umowy rachunku bankowego lub jej wygaśnięcia.

§ 15. Bank zamykając rachunek bankowy zawiadamia posiadacza rachunku o wysokości salda oraz wzywa go do potwierdzenia tego salda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia i podania sposobu zadysponowania saldem.

§ 16. 1. Uchyła się określone w art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21) obowiązki dotyczące posiadania rachunku podstawowego tylko w jednym banku, a rachunku pomocniczego w innym banku oraz zawiadomienia o otwarciu tego rachunku banku, w którym prowadzony jest rachunek podstawowy.

2. Rachunki podstawowe stają się rachunkami bieżącymi.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: *Z. Pakuła*

219

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 11 sierpnia 1989 r.

w sprawie form i trybu przeprowadzania za pośrednictwem banków rozliczeń pieniężnych między osobami prawnymi oraz między tymi osobami i innymi podmiotami.

Na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Za pośrednictwem banków są przeprowadzane rozliczenia pieniężne między osobami prawnymi oraz między tymi osobami i innymi podmiotami, jeżeli przynajmniej jedna ze stron rozliczenia (wierzyciel lub dłużnik) posiada rachunek bankowy.

2. Rozliczenia pieniężne w obrocie krajowym przeprowadza się w formie gotówkowej lub bezgotówkowej — w złotych.

3. Formę rozliczeń pieniężnych ustalają strony w drodze umowy.

§ 2. 1. Rozliczenia gotówkowe przeprowadza się w formie czeku gotówkowego lub w formie wpłaty gotówki na rachunek wierzyciela.

2. Czek gotówkowy wystawia się na okaziciela lub imiennie (na określonej osobę).

3. Jeżeli czek został wystawiony w formie imiennej, wystawca czeku obowiązany jest wpisać na przedniej stronie czeku imię i nazwisko osoby podejmującej gotówkę w banku, a na odwrotnej stronie czeku cechy jej dowodu tożsamości (seria, numer, miejsce wystawienia).

4. Bank stwierdza tożsamość osoby, która podejmuje gotówkę na podstawie czeku imiennego.